

**AAN DE VOORZITTER VAN DE TWEEDE KAMER DER
STATEN-GENERAAL**

Den Haag, 8 december 2017

Conform het verzoek van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport stuur ik u hierbij een reactie op de petitie «Maak Nederland toegankelijk voor iedereen» van het Revalidatiefonds.

Het Revalidatiefonds merkt op dat veel gebouwen of voorzieningen nog steeds slecht of niet toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking. Het Revalidatiefonds geeft in haar petitie aan dat er concrete plannen moeten komen om de toegankelijkheid van Nederland structureel te verbeteren. De petitie bevat een oproep aan de overheid met drie onderdelen: de oproep om het btw-tarief op aanpassingen aan gebouwen te verlagen, de oproep om subsidies voor ondernemers beschikbaar te stellen voor aanpassingen aan gebouwen en de oproep om bouwregels op te stellen om nieuwe gebouwen toegankelijk te maken.

De oproepen liggen op het terrein van mijn collega's van Financiën, Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Als coördinerend bewindspersoon voor het VN Verdrag inzake de Rechten van personen met een handicap geef ik in overleg met mijn collega's een reactie op de petitie.

Wgbh/cz en Besluit toegankelijkheid

In algemene zin wil ik het volgende benoemen. Met de implementatie van het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (het VN Verdrag) is de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbh/cz) per 1 januari 2017 aangepast en op basis daarvan het Besluit toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte (het Besluit toegankelijkheid) opgesteld.

In deze regelgeving is voor degene tot wie het verbod op onderscheid zich richt de verplichting opgenomen om naar gelang de behoefte doeltreffende aanpassingen te verrichten. Het nieuwe artikel 2a, eerste lid, van de Wgbh/cz bepaalt bovendien dat degene tot wie het verbod op onderscheid zich richt, daarnaast tenminste geleidelijk zorg draagt voor de algemene toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte. Voor beide regels geldt dat deze moeten worden toegepast, tenzij ze een onevenredige belasting vormen.

In het Besluit wordt dit nader uitgewerkt. Daarmee is de implementatie van het Verdrag niet vrijblijvend.

In het Besluit is verwoord dat in de betreffende sectoren actieplannen worden bevorderd door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Indien een actieplan opgesteld wordt, dient dit actieplan op alle aspecten van toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte ambitie te tonen ten aanzien van te nemen maatregelen. De aanpak met actieplannen per sector zorgt ervoor dat sectoren zelf in goed overleg met (vertegenwoordigers van) de doelgroep maatwerk kunnen leveren om tot verbetering van de algemene toegankelijkheid te komen. Versterken van de toepassing van bestaande regels en het maken van vrijwillige afspraken tussen partijen zijn bij de uitvoering het uitgangspunt. Verdergaande regelgeving voor een sector kan pas aan de orde zijn, als wordt geconstateerd dat de betreffende sector onvoldoende

invulling geeft aan de verplichting in de Wgbh/cz, of het opgestelde actieplan onvoldoende tot uitvoering wordt gebracht.

Actieplan toegankelijkheid bouw

Met de Wgbh/cz en het Besluit toegankelijkheid is het verbeteren van de algemene toegankelijkheid een verplichting. Partijen moeten hier mee aan de slag en kunnen erop aangesproken worden als zij te weinig doen. Met het implementatieplan dat, samen met de bestuurlijke partners Alliantie, VNG en VNO NCW/MKB Nederland is gesteld, wordt hieraan invulling gegeven. Onderdeel daarvan is het opstellen van actieplannen. Het actieplan toegankelijkheid voor de bouw (uitvoering van de motie Volp¹) wordt nu met voorrang opgesteld. De Minister van BZK zal uw Kamer binnenkort hierover informeren. Het afgelopen jaar is gezamenlijk met de bestuurlijke partners bij het implementatietraject, ontwerpende-, ontwikkelende- en bouwende partijen en ervaringsdeskundigen aan dit actieplan gewerkt. Het actieplan zal acties bevatten van diverse partijen, die als geheel bijdragen aan het verbeteren van de algemene toegankelijkheid van gebouwen.

Oproep Revalidatiefonds

– Btw-verlaging voor aanpassingen aan gebouwen

Ten aanzien van de oproep voor een tariefverlaging op de arbeidsintensieve diensten geldt dat de Europese regelgeving enkel de ruimte biedt om een verlaagd btw-tarief op de renovatie van particuliere woningen toe te passen. Daarnaast geldt dat het geleidelijk realiseren van algemene toegankelijkheid een wettelijke verplichting is. Het kabinet acht de door het Revalidatiefonds voorgestelde btw-verlaging voor de aanpassing van gebouwen zodoende niet opportuun.

– Subsidie voor ondernemers voor aanpassingen aan gebouwen

Ook met betrekking tot deze oproep geldt het hierboven genoemde punt dat het geleidelijk realiseren van algemene toegankelijkheid een wettelijke verplichting is. Wanneer gemeenten de uitvoering van de wettelijke verplichting verder willen stimuleren, dan staat het hen vrij om subsidie aan ondernemers voor aanpassingen aan gebouwen te verstrekken. De VNG heeft gemeenten eerder op die mogelijkheid gewezen.

Er zijn verschillende gemeenten die deze mogelijkheid bieden, onder andere Amsterdam, Brielle en Utrecht. Een subsidie van de rijksoverheid zoals gevraagd in de petitie, is niet aan de orde.

- Bouwregels om nieuwe gebouwen toegankelijk te maken

Ten aanzien van deze oproep merk ik op dat het Bouwbesluit 2012 al regels bevat over de toegankelijkheid van nieuwe gebouwen vanaf een bepaalde omvang en met name als deze een publieksfunctie hebben. Deze regels zullen ook worden overgenomen in het toekomstige Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl, de opvolger van het Bouwbesluit). Daarnaast verwijs ik naar het actieplan toegankelijkheid voor de bouw, dat ik hierboven heb beschreven. Met het opstellen van dat actieplan worden

---

¹ Kamerstuk 24 170, nr. 155.

acties in gang gezet om de algemene toegankelijkheid van gebouwen te verbeteren. Aanpassen van de bouwregelgeving is, zoals hiervoor aangegeven, op dit moment niet aan de orde.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge